

Khenpo Namdrol Rinpocze

Widzieć twarz Mistrza - o utrzymywaniu samaja

Pośród różnych praktyk Tajemnej Mantry Wadźrajany, w różnych tantrach, wyjaśnia się, że istnieje szereg sposobów utrzymywania samaja. Pośród nich występuje kilka różnych rodzajów samaja, które należy utrzymywać. Dzisiaj będę objaśniał - zgodnie z Anuttara (Guhyagarbha) Tantrą - 15 różnych sposobów utrzymywania samaja, chociaż istnieje wiele innych wyjaśnień, których można by udzielić.

W niezrównanych tantrach Tajemnej Mantry Wadźrajany wymienia się dwa typy samaja. Jeden rodzaj, to samaja, które musimy utrzymywać, a drugi rodzaj to samaja, w których nie ma nic do utrzymywania ani do nie-utrzymywania.

Teraz omówię pięć rdzennych i dziesięć pobocznych samaja.

Po pierwsze, nie powinno się nigdy odrzucać ani tracić poglądu Tajemnej Mantry Wadźrajany. Jak wyjaśniłem wczoraj, poglądem jest prawda, że wszystko jest czyste, równe i niedualne. Kiedy zostaliśmy wprowadzeni w ten pogląd, powinniśmy trwać w nim tak mocno, jak potrafimy. Jak wiecie, w Dzogczen poglądem jest rigpa. Jest to szczególnie ważne dla praktykujących Dzogczen, że gdy raz zostali wprowadzeni w pogląd rigpy, wtedy najważniejszą rzeczą jest pozostawanie w tym poglądzie. Również praktykując fazę rozwojową (kyerim), wizualizując bóstwa, powinniśmy utrzymywać ten pogląd. Pogląd musi być utrzymywany także, gdy przechodzimy do fazy spełniającej (dzogrim).

A więc, pierwsza samaja jest taka, że musimy praktykować tak mocno jak potrafimy, utrzymując pogląd niezrównanej Tajemnej Mantry Wadźrajany.

Jeśli ktoś nie miał jeszcze wprowadzenia i na razie nie może przebywać w naturze umysłu, wtedy wystarczy posiadanie wielkiej wiary i oddania dla tego poglądu.

Druga samaja jest taka, że musimy mieć wielką wiarę i oddanie, a także szacunek dla naszego rdzennego mistrza, który daje nam przekaz mocy (wang), wyjaśnia tantry (gyud) i który daje nam dokładne ustne wskazówki do praktyki (mennag). Taki mistrz jest dla nas najważniejszy.

Większość z was jest uczniami Namkhai Norbu Rinpocze od którego otrzymaliście te trzy ważne przekazy. Jest on waszym rdzennym mistrzem i okazał wam dobroć i współczucie nauczając was na trzy sposoby. Poprzez udzielenie trzech rodzajów przekazu: wang, gyud i mennag ma on właściwości trzech rodzajów mistrzów.

Istnieje jeszcze czwarty rodzaj mistrza, mistrz przed którym wyznajemy nasze złamane samaja. Tak więc to są cztery rodzajów mistrzów, których szanujemy oraz obdarzamy wiarą i oddaniem.

Co więcej do piątej kategorii zaliczamy mistrza, od którego może nie otrzymaliśmy nauk, lecz który przebywa w naszym regionie i którego też powinniśmy darzyć szacunkiem. To jest ogólny mistrz. Następnie jest także mistrz, który uczy Sutrajany. To jest mistrz, który jest przewodnikiem, szósty rodzaj mistrza.

Tak więc jest sześć typów mistrzów, lecz dla nas najważniejsze są pierwsze cztery.

Teraz dam kilka przykładów, by jasno przedstawić, jak szanować naszego mistrza.

Jest powiedziane, że ogólnego lamę lub nauczyciela w naszym regionie powinniśmy poważać tak, jak króla tego regionu. Lama, który jest przewodnikiem, który uczy Sutrajany, powinien być poważany jak wujek. Mistrza, który dał nam przekaz mocy, powinniśmy szanować i poważać jak

własnego ojca. Tak jak spośród krewnych darzymy najwyższym szacunkiem naszego ojca, tak spośród lamów szanujemy najbardziej lamę który dał nam przekaz mocy. Lamę, przed którym wyznajemy wszystkie złamane samaja, szanujemy tak jak własną matkę. Mistrza, który wyjaśniał nam tantry, powinniśmy uważać za tak ważnego dla nas, jak nasze własne oczy i obdarzać go równym szacunkiem. Mistrz, który dał nam szczegółowe instrukcje, powinien być dla nas tak ważny, jak nasze własne serce i w takim samym stopniu powinniśmy Go szanować.

Jest powiedziane, że posiadanie szacunku dla własnego mistrza jest dużo ważniejsze i pożyteczniejsze niż składanie niezliczonych ofiar Buddzie. Jest też powiedziane, że brak szacunku dla własnego mistrza jest większym błędem i niebezpieczeństwem, niż brak szacunku dla Buddy. A jest tak dla tego, że nasz mistrz był nieskończenie dobry dla nas, udzielając nam nauk. Oczywiście nasz mistrz ma wiele wspaniałych właściwości, szczególnie te wspomniane powyżej. Budda, chociaż ma niezliczone właściwości, nie był osobiście tak dobry dla nas jak nasz własny mistrz. Powinniśmy też pomyśleć o szacunku, jakim darzymy rodziców, którzy chociaż byli niezwykle dobrzy dla nas, nie posiadają wspaniałych właściwości naszego mistrza. nasz mistrz zarówno posiada wspaniałe właściwości jak i jest niezwykle dobry dla nas.

Na czym polega dobroć, którą nam okazuje mistrz? On pokazał nam metody lub sposoby (thab-thabs) dla wydostania się z cierpienia tej egzystencji. Tak więc jest oczywiste, że jest to samaja, aby zawsze i bez przerwy szanować mistrza, który udzielił nam nauk.

Nawet jeżeli nie jest dla nas możliwym posiadać zawsze wielką wiarę i oddanie dla mistrza, nigdy nie powinniśmy Go lekceważyć. Naprawdę nie ma większego błędu niż brak szacunku dla mistrza. To jest nauka z tantry Damtsig Nyengyud, która objaśnia samaja.

/.../ Jest wyjaśnione, że nawet jeżeli po prostu odzywamy się do lamy, powinniśmy zwracać się do niego z wielkim szacunkiem. To jest szczególnie ważne dla praktykujących Dzogczen, a także dla praktykujących Wadźrajanę. Jednoczenie umysłu Lamy z naszym własnym umysłem jest esencją praktyki.

Mistrza, który nas uczył, nie powinniśmy uważać tylko za kogoś o ludzkim ciele, twarzy, z dwoma rękami i nogami itd. Mistrz jest naturą umysłu, natura naszego umysłu oraz istota umysłu Lamy są takie same. Wszystkie zjawiska mają naturę Dharmaty, a więc taką samą, jak natura umysłu Mistrza.

Jeśli ktoś prawdziwie praktykuje, jest w stanie postrzegać wszystkie zjawiska jako naturę Dharmaty, naturę umysłu, nie ma między nimi różnicy. Tak jak nie ma różnicy pomiędzy przestrzenią wewnątrz i na zewnątrz pokoju, tak samo jest z Dharmatą - nie ma różnicy. Jeśli spoczniemy w stanie medytacji, spoglądając na naturę umysłu, zrozumiemy, że umysł nie istnieje. Lecz jeśli uważamy zjawiska zewnętrzne za coś różnego lub oddzielnego, to nie jest to w porządku. Powinniśmy uważać umysł lamy, nasz własny umysł i wszystkie zjawiska za takie same - za Dharmakaję.

Gdy widzimy naturę naszego umysłu, możemy powiedzieć, że widzimy twarz mistrza. Gdy widzimy wszelkie zjawiska jako naturę Dharmaty, również możemy powiedzieć, że widzimy twarz mistrza, i w ten sposób wszystko, czego doświadczamy jest istotą mistrza. Jeśli postrzegacie waszego mistrza Namkhai Norbu Rinpocze jako zwyczajną istotę o ludzkiej formie, z normalnym ludzkim ciałem, po prostu mięso i krew, wtedy nie będzie szczególnego pożytku z wizualizowania wszystkich zjawisk w formie waszego mistrza. Jeśli wizualizujecie w ten sposób, nigdy się wam nie powiedzie. Oto przykład: teraz ja udzielam nauk, jeśli chcielibyście uważać, że jestem jak wasz mistrz Namkhai Norbu Rinpocze, byłoby to trudne, ponieważ mam inną formę i postać od Namkhai Norbu Rinpocze, oraz różny wiek itd. tak więc podchodząc do tego w zwykły sposób napotykamy na trudności. Lecz jeśli uważacie, że istota umysłu Namkhai Norbu Rinpocze i istota mojego umysłu są takie same, to w taki sam sposób możecie uważać, że istota umysłu Namkhai Norbu Rinpocze i istota wszystkich zjawisk są takie same.

Dla nas, praktykujących Dzogpaczenpo jest powiedziane w instrukcjach Dzogpaczenpo, że wszystko co postrzegamy powinniśmy postrzegać jako mistrza. Powinniśmy naprawdę zrozumieć znaczenie tego faktu.

Trzecia samaja odnosi się do naszej praktyki i wizualizacji po otrzymaniu przekazu mocy. Powinniśmy praktykować poprawnie, używając poprawnych mudr, atrybutów itd., powinniśmy także poprawnie wizualizować oraz poprawnie recytować mantrę, dokładnie tak, jak zostaliśmy nauczeni. Mudry mogą być związane z różnymi gestami rąk. Używanie mudr, czyli gestów rąk i wizualizowanie sylab nasiennych na palcach itp., podczas wizualizowania siebie jako bóstwo przynosi wielki pożytek. Istnieje wiele różnych mudr, które są związane z pięcioma rodzinami Buddy.

Powinniśmy medytować codziennie, wykonując sadhanę naszego jidama, recytując mantrę i wykonując mudry. Jeżeli naprawdę nie możemy wykonywać tego codziennie, koniecznie musimy zrobić to chociaż raz na dwa miesiące. Jest to bardzo ważnym i pożytecznym robić Ganapudzę w dni specjalne. Gdy nie jest to możliwe, powinniśmy wykonać Ganapudzę nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Jeżeli nie stosujemy się do tego limitu, grozi nam złamanie naszego samaja. Tak więc, to jest trzecia rdzenna samaja. Czwarta rdzenna samaja odnosi się do bycia uprzejmym wobec naszych braci i siostr wadźry, którzy tak jak my są prawdziwymi praktykującymi Wadźrajanę. Podobnie jak możemy rozróżnić kilka rodzajów mistrzów, możemy wyróżnić kilka rodzajów braci i siostr wadźry:

1. Ogólni bracia i siostry wadźry - możemy w ten sposób postrzegać wszystkie czujące istoty, ponieważ wszystkie one posiadają Tathagatagarbhę i mogą osiągnąć oświecenie. To odnosi się nie tylko do wszystkich ludzkich istot, lecz także do wszystkich zwierząt i dlatego powinniśmy przejawiać w stosunku do nich wszystkich pełną miłości uprzejmość.

2. Odlegli bracia i siostry wadźry - wszyscy buddyści

3. Bliscy bracia i siostry wadźry - ci, którzy posiadają podobny tantryczny pogląd i postępowanie, którzy przyjęli nauki od jednego mistrza, są bliskimi braćmi i siostrami wadźry. Osoby, które przyjęły inicjację i przekazy mocy od jednego mistrza są częścią tej samej mandali i mamy z nimi bardzo bliski związek. Osoby, które przyjęły inicjację od innego mistrza, nie są z tej samej mandali i są odległymi braćmi i siostrami wadźry, w odróżnieniu od bliskich braci i siostr wadźry.

4. Wewnętrznie połączeni bracia i siostry - ci, którzy otrzymali przekazy mocy od jednego Guru w jednej mandali

Generalnie powinniśmy rozwinać pełną miłości uprzejmość dla wszystkich praktykujących Wadźrajanę mężczyzn i kobiet. To jest czwarta rdzenna samaja.

Piąta rdzenna samaja jest taka, że nie powinniśmy wyjawiać lub objaśniać nauk Tajemnej Mantry tym, którzy nie są gotowi na ich przyjęcie. Głęboki pogląd i głębokie postępowanie oraz działanie Tajemnej Mantry powinny być trzymane w ukryciu.

Jest powiedziane, że dzięki praktyce pojawiają się znaki postępu. Nie powinno się ich pokazywać dopóki nie jest to konieczne. Powinno się wykonywać swą praktykę jidama w tajemnicy i nie wyjawiać swojej praktyki i mantry. Co więcej, jest powiedziane, że jeśli znajdziemy wadę w naszym mistrzu lub w naszych braciach i siostrach wadźry, nigdy nie powinniśmy tych wad ujawniać. Wszystkie substancje (dytsi, amrita) oraz metody praktyki Tajemnej Mantry także powinny być utrzymane w tajemnicy. Jeśli ktoś nam pomaga w praktyce, to także powinno być trzymane w tajemnicy.

Jeśli nasz mistrz lub nasi bracia i siostry powiedzą nam coś w zaufaniu i poproszą abyśmy tego nikomu nie powtarzali, powinniśmy to naprawdę poważać. Istotnie, jest powiedziane, że każda praktyka Tajemnej Mantry ma dużo większą moc i efekt jeśli jest utrzymywana w tajemnicy. Jest także powiedziane, że pokazywanie i wyjaśnianie praktyk Tajemnej Mantry tym, którzy nie są

odpowiednimi naczyniami jest wielkim błędem.

To jest pięć rdzennych samaja, i jest bardzo ważne aby je utrzymywać tak jak to wyjaśniłem.

Dziesięć pozostałych pobocznych samaja odnosi się do postrzegania naszych pięciu trucizn lub pomieszanych emocji jako pięciu mądrości. Na naszym poziomie jest nam trudno postrzegać nasze pięć trucizn jako pięć mądrości. lecz jeśli czujemy silną niechęć do tych negatywnych emocji, będących pięcioma truciznami, wtedy stopniowo będziemy zdolni je wyeliminować. Przed rzeczywistą realizacją poglądu, bezpieczniej jest uważać pięć trucizn za negatywne i utrzymywać je w bezpiecznej odległości.

Dla praktykującego Dzogczen, który został wprowadzony w naturę umysłu jest możliwe postrzeganie pięciu trucizn jako pięciu mądrości. Jeśli jest się zdolnym widzieć esencję umysłu jako rigpę, wtedy wszystkie pięć emocji jest częścią tej świadomości i można je postrzegać jako takie. Rigpa oznacza tę czystą świadomość, która jest taka sama jak mądrość (jeszie). Jeżeli nawet nie możemy zrealizować tego teraz, to jeśli po prostu uważamy, że pięć trucizn ma naturę pięciu mądrości, to wystarczy.

Pięć nektarów: stolec, uryna, sperma, krew i mięso są ogólnie uważane za nieczyste. Jeśli mają naturę nektaru (amrita), to powinniśmy być zdolni je zaakceptować. Chociaż światowi ludzie uważają te substancje za nieczyste, jeśli pozostajemy w poglądzie powinniśmy uważać je za nektar. Tak więc widzimy te pięć substancji jako pięć nektarów, pięć mądrości i pięć rodzin Buddy. Jest powiedziane, że powinniśmy uważać wszystkie zjawiska za czyste i równe. W takim razie te substancje też są czyste, nieprawdaż?

Do tego miejsca wyjaśniłem samaja, które powinny być utrzymywane.

Teraz omówię samaja w których nie ma nic do utrzymywania. Odnosi się to do sytuacji, gdy ktoś spoczywa w naturze umysłu. Jest pięć takich samaja.

Gdy spoczywamy w stanie Dzogpaczenpo, w którym jesteśmy poza utrzymywaniem samaja, są obecne cztery aspekty, a razem tworzą one piątą samaja:

1. *Mepa damtsik* - samaja, które nie istnieje
2. *Cig pu damtsik* - jedyne samaja
3. *Chakwa damtsik* - samaja widzenia rzeczy w stanie wszystko przenikającej równości
4. *Lundrup damtsik* - samaja, która spontanicznie istnieje

Kiedy pozostajemy w naturze umysłu, te cztery spontanicznie istnieją w naturalnym stanie.

Jeśli rzeczywiście spoczywamy w naturalnym stanie, czy jest coś takiego jak wytworzone istnienie lub nie istnienie? W tym stanie nie ma różnicy pomiędzy czystym i nieczystym, ani niczego podobnego. W tym stanie nie ma też różnicy pomiędzy istnieniem i nieistnieniem, substancją i brakiem substancji. To jest jedyna samaja.

Gdy jesteśmy w tym stanie nie ma niczego na czym można by się oprzeć - to jest samaja równości.

Kiedy spoczywamy w naturalnym stanie, kaje i mądrości będą spontanicznie doskonałe.

To są cztery samaja tego stanu. W skrócie, pozostajemy w naturalnym stanie, gdzie cztery samaja, których nie trzeba utrzymywać są kompletne. Dla praktykujących, którzy robią praktykę umysłu, najważniejszą rzeczą jest pozostawanie w naturalnym stanie.

Jeśli pozostajemy w naturalnym stanie, nie musimy wykonywać rozmaitych wizualizacji bóstw, ponieważ one są włączone w ten stan. Podobnie nie jest konieczna recytacja, jest ona także zawarta w naturalnym stanie umysłu. Jest powiedziane, że wszystkie dźwięki są puste i że natura mantry jest pusta. Tak więc mantra zawiera się w trwaniu w naturalnym stanie umysłu.

Powiedziałem parę słów o tym jak należy zachowywać samaja i chciałbym was prosić, abyście jak najdokładniej wypełniali swoje samaja.

Wszyscy otrzymaliśmy dużo przekazów mocy i mistrzowie, którzy nam ich udzielili zobowiązali nas do utrzymywania naszych samaja. W rzeczywistości nie jest to zgodne z tradycją by objaśniać samaja po udzieleniu przekazu mocy (jak się to stało w tych szczególnych okolicznościach).

Powinno się ćwiczyć w tym przez cały czas, nie tylko w czasie przekazu mocy. Jeśli otrzymało się przekaz mocy i utrzymuje się samaja, to zmierza się bez przeszkód do Oświecenia

Khenpo Namdrol Rinpocze urodził się w 1953 r. w Kham, w Tybecie, niedaleko klasztoru Paljul. Historia jego rodziny sięga królewskiego domu Derge, a nawet dalej wstecz, do Gar Dampa, słynnego ministra króla Songstena Gampo w VII w.

Studiował z wieloma sławnymi mistrzami: Kyabje Dodrupczenem Rinpocze, Penorem Rinpocze i Dzogczen Khenpo Tsoendur. Jest starszym Khenpo założonego przez siebie Ngagyur Nyingma Institute (Mysore w Indiach), który stał się największą uczelnią Nyingmapy na uchodźstwie z ponad 300 studiującymi mnichami i o doskonałej reputacji.

Khenpo Namdrol należy do najważniejszych nauczycieli w tradycji Ningmapa.

Tłum z tyb. Ani Dzinpa i Ngodrup Dorji, z ang. Marek Niewiadomski.

Tłumacz na jez. polski dziękuje A. Baran za pomoc w przekładzie.